

22. Forventet merforbrug på sosu-elevløn (2010-41726)

Sundheds- og Omsorgsforvaltningens udgifter til SOSU-elevløn er markant stigende på grund af øget optag af elever. De øgede udgifter er ikke finansierede, og det er ikke muligt for Sundheds- og Omsorgsforvaltningen at undgå udgifterne, da meroptaget af elever er lov- og aftalebundet. Københavns Kommune mangler i mindre grad SOSU-personale end landets øvrige kommuner, da antallet af plejekrævende ældre er faldende i København, men stigende i resten af landet.

INDSTILLING OG Beslutning

Indstilling om,

1. at Københavns Kommunes egen voksenelevlønspulje til SOSU-elever afvikles, samt
2. at der indføres ansættelsessamtaler for SOSU-elever.

Det bemærkes, at der siden indstillingen blev skrevet har været forhandlet aftaler om 'Kickstart København' og overførsler fra 2009. Såfremt aftalerne godkendes i Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen tildeles Sundheds- og Omsorgsudvalget 10 mio. kr. til delvis finansiering af merudgifterne i 2010.

Nærværende indstilling om afvikling af Københavns Kommunes egen voksenelevpulje samt indførelse af ansættelsessamtaler tilvejebringer 2,3 mio. kr. i 2010. Herudover mangler yderligere 3,7 mio. kr. til dækning af merudgifterne til Sosu-elevløn, som er skønnet til 16 mio. kr. i 2010. Disse midler skal finansieres inden for Sundheds- og Omsorgsudvalgets budgetramme.

Det forudsættes, at eventuelle merudgifter som følge af sagen afholdes inden for Sundheds- og Omsorgsudvalgets budgetramme.

(Sundheds- og Omsorgsudvalget)

Problemstilling

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen varetager opgaven med lovpligtig uddannelse af SOSU-hjælperelever og SOSU-assistentelever. Fra 2007 til 2009 er antallet af elever øget fra 730 til 1225. I 2010 forventes antallet af elever at nå op på 1365, svarende til en stigning på 87 % siden 2007.

Udgifterne øges med stigende elevtal og med indførelse af voksenelevløn i henhold til Trepartsaftalen 2007. Borgerrepræsentationen godkendte på mødet den 10. december 2009 en indstilling om håndtering af de forventede merudgifter til SOSU-elevløn (2009-157090) for så vidt angår 2009. Det blev her besluttet, at give en tillægsbevilling til Sundheds- og Omsorgsudvalget på 12,9 mio. kr. til dækning af øgede udgifter i 2009 til voksenelevløn.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har beregnet merudgifterne for perioden 2010-2012 ved det stigende elevantal. I beregningerne indgår indtægter fra Folketingets ungepakke (ungepakke I) samt fra den aftale som regeringen har indgået med regioner og kommuner om etablering af et øget antal praktikpladser (ungepakke II). Desuden indgår i beregningerne den budgetkorrektion, som Sundheds- og Omsorgsudvalget er pålagt i forbindelse med fordelingen af praktikpladser mellem kommunens

forvaltninger som led i kommunens Ungejobpakke (2010-28905). Beregningerne er angivet i nedenstående tabel 1.

Tabel 1. Sundheds- og Omsorgsudvalgets merudgifter som følge af øgede udgifter til elevløn korrigeret for udgifter og indtægter som følge af Ungepakke I og II

Angivet i løbende priser	2010	2011	2012
Budget	102.838.000	105.408.950	109.098.263
Løn og adm.	136.565.155	144.781.715	151.512.970
Ungepakke 1 - 1. del	-5.192.086		
Ungepakke 1 og 2	-22.901.681	-25.013.649	
Budget korr. ØKF	10.299.000	10.777.000	
Nettoudgifter	118.770.388	130.545.066	151.512.970
Afvigelse	15.932.388	25.136.116	42.414.707

Det ses af tabellen, at Sundheds- og Omsorgsforvaltningens merudgifter til elevløn stiger fra knap 16 mio. kr. i 2010 til over 42 mio. kr. i 2012 og årene fremover, hvor tilskuddene fra de to ungepakker forventes at være bortfaldet. Hertil kommer øgede driftsomkostninger bl.a. til lovpligtig vejledning og praktikstøtte på 7 mio. kr. årligt. For 2010 er merudgiften således 23 mio. kr. Beregningerne er uddybet i bilag 1.

Beregningerne er behæftet med en betydelig usikkerhed på grund af muligheder for ændringer i elevoptaget, frafaldet og tilskuddet fra de to ungepakker. Tilskuddet fra Ungepakke II er bl.a. afhængigt af, om alle landets kommuner under et lever op til aftalens mål om etablering af yderligere 1320 praktikpladser. Det er ikke muligt på nuværende tidspunkt at sige noget om, hvorvidt kommunerne vil kunne leve op til aftalen.

Løsning

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har nedenfor vurderet mulighederne for indenfor de eksisterende økonomiske rammer på elevområdet at tilvejebringe en medfinansiering for 2010 af merudgiften på 23 mio. kr. Heraf vil 2,3 mio. kr. kunne tilvejebringes i 2010 gennem afvikling af Københavns Kommunes egen vokselevlønsordning og ved indførelse af ansættelsessamtaler. Desuden er behovet for en mindre dimensionering samt muligheden for udnyttelse af elevernes mulige arbejdskraftværdi vurderet i bilag 1.

Afvikling af København Kommunes egen vokselevlønsordning

Et bidrag til håndtering af merforbruget på SOSU-elevløn kan være at afvikle Københavns Kommunes egen vokselevlønsordning. Århus Kommune har afviklet deres tilsvarende pulje i forbindelse med Trepartsaftalens dimensioneringsudvidelse og indførelsen af obligatorisk elevløn. Den obligatoriske elevløn er i nogen grad overlappende med kommunens egen vokselevløns pulje.

Københavns Kommune kan forvente at spare 1,9 mio. kr. på SOSU-elevløn i 2010, 13,2 mio. kr. i 2011 og 15,8 mio. kr. i 2012 og årene frem. Besparelsen er lille i 2010, da den ikke får fuldt gennemslag før de elever, der har fået tilkendt voksenelevløn fra kommunens egen pulje, er ophørte/færdiguddannede.

Der er en række hensyn forbundet med en afvikling af kommunens egen voksenelevlønspulje. En afskaffelse af ordningen vil gøre det sværere at hjælpe kontanthjælpsmodtagere videre til SOSU-hjælperuddannelsen, da målgruppen typisk ikke opfylder kriterierne for voksenelevløn efter Trepartsaftalen. Dette vil også kunne medføre, at unge kontanthjælpsmodtagere i længere tid vil være fastholdt som modtagere af kontanthjælp, med mindre der tilbydes disse unge andre job- eller uddannelses tilbud. Kommunen overvejer i øjeblikket behovet og muligheden for en udvidelse af Erhvervsgrunduddannelsen (EGU), der er et målrettet tilbud til bl.a. denne gruppe af unge.

Ansættelsessamtaler på elevområdet

De elever der bliver ansat i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen ansættes normalt uden nogen form for ansættelsessamtale. Dette skyldes, at forvaltningen *skal* optage eleverne, så længe kommunen ikke har opfyldt sin dimensionering, som fastsættes af Undervisningsministeriet. Dette medfører, at en del af de optagne elever ikke er parat til uddannelsen eller arbejdsmarkedet, fx ved ikke at udvise basale sociale færdigheder i kontakten til borgere og kolleger. Dette medfører bl.a. et højt frafald samt en stor udfordring for praktikstederne, samtidig med at risikoen for negativ påvirkning af kvaliteten af ydelserne til borgerne øges.

Da forvaltningen i 2010 på grund af den ændrede arbejdsmarkedssituation har så stor søgning til uddannelserne, at dimensioneringen forventes opfyldt, vil det være muligt at indføre en strammere optagelsespraksis gennem indførelse af ansættelsessamtaler. Herved forventes et mindsket frafald og en mindre nedslidning af de praktikansvarlige og berørte medarbejdere på praktikstederne.

Afslag på ansættelse til ansøgere vil indebære rådgivning om, hvordan ansøgeren enten kan kvalificere sig til senere ansættelse på SOSU-uddannelsen eller med anbefaling af hvilke andre tilbud, herunder EGU, som ansøgeren har mulighed for at benytte. Dette betyder også, at ansøgeren spares for det nederlag, som et afbrudt, ikke gennemført uddannelsesforløb kan medføre og således bedre kan fastholdes i en tilknytning til arbejdsmarkedet.

Indførelse af ansættelsessamtaler forventes at medføre mindreudgifter til elevløn svarende til ca. 1,7 mio. kr. Fra dette beløb skal trækkes ca. 1,3 mio. kr. til personalet, der skal forestå ansættelsessamtalerne, dvs. der forventes en nettomindreudgift på i alt 0,4 mio. kr.

Økonomi

Sundheds- og Omsorgsudvalget indstiller til Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen at udvalgets budget for 2010 bidrager med 2,3 mio. kr. til medfinansiering af forventede merudgifter på 16 mio. kr. til SOSU-elevløn på grund af et stigende antal elever. De 2,3 mio. kr. tilvejebringes ved afvikling af Københavns Kommunes egen voksenelevlønspulje og ved indførelse af ansættelsessamtaler, under bevillingen Pleje, Service og Boliger for ældre, funktion 5.32.32.1.

I forbindelse med overførelsessagen for 2009 forudsættes de resterende midler tilført til dækning af Sundheds- og Omsorgsudvalgets underfinansiering af SOSU-elevløn på bevillingen Pleje, Service og Boliger for ældre, funktion 5.32.32.1. Merudgifterne på 7 mio. kr. til det øgede antal elever til praktikstøtte og vejledning søges afholdt indenfor Sundheds- og Omsorgsudvalgets egen

budgetramme for 2010.

Videre proces

Finansiering af merudgifterne til SOSU-elevløn samt de afledte øgede udgifter til praktikstøtte og vejledning af det voksende antal elever vil for 2011 og de efterfølgende år indgå i forhandlingerne om budgettet for 2011. Ved afvikling af Københavns Kommunes vokselevlønsordning og ved indførelse af ansættelsessamtaler forventes Sundheds- og Omsorgsudvalget medfinansiering heraf at kunne udgøre 13,2 mio. kr. i 2011 og 15,8 mio. kr i 2012 og frem.

Kenneth Kristensen

/Kim Maskell

Oversigt over politisk behandling

Forventet merforbrug på sosu-elevløn

Sundheds- og Omsorgsforvaltningens udgifter til SOSU-elevløn er markant stigende på grund af øget optag af elever. De øgede udgifter er ikke finansierede, og det er ikke muligt for Sundheds- og Omsorgsforvaltningen at undgå udgifterne, da meroptaget af elever er lov- og aftalebundet. Københavns Kommune mangler i mindre grad SOSU-personale end landets øvrige kommuner, da antallet af plejekrævende ældre er faldende i København, men stigende i resten af landet.

INDSTILLING OG Beslutning

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen indstiller, at Sundheds- og Omsorgsudvalget overfor Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen anbefaler,

1. at Københavns Kommunes egen vokselevlønspulje til SOSU-elever afvikles, samt
2. at der indføres ansættelsessamtaler for SOSU-elever.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen indstiller,

3. at Sundheds- og Omsorgsudvalget tager til efterretning, at den resterende finansiering af merudgifterne til SOSU-elevløn forventes tilvejebragt i forbindelse med overførelsessagen for 2009 på bevillingen Pleje, Service og Boliger for ældre, funktion 5.32.32.1, samt
4. at Sundheds- og Omsorgsudvalget tager til efterretning, at finansieringen af merudgifterne til SOSU-elevløn for 2011 og de efterfølgende år indgår i forhandlingerne om budgettet for 2011 og frem.

Sundheds- og Omsorgsudvalgets møde den 25. marts 2010

Indstillingen blev godkendt.

Udvalget finder, at det er problematisk at kontanthjælpsmodtagere ikke længere vil have særlig adgang til SOSU-uddannelse med vokselevløn. Udvalget har derfor bedt Sundheds- og Omsorgsforvaltningen om i samarbejde med Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen aktivt at udnytte mulighederne i ungejobpakken for bl.a. gennem tilbud om mindst 40 løntilskudsjobs at kvalificere denne gruppe til opnåelse af vokselevløn iht. Trepartsaftalen.

Økonomiforvaltningen indstiller, at Økonomiudvalget oversender sagen til Borgerrepræsentationen med følgende erklæring:

Økonomiudvalget bemærker, at der siden indstillingen blev skrevet har været forhandlet aftaler om 'Kickstart København' og overførsler fra 2009. Såfremt aftalerne godkendes i

ØU og BR tildeles Sundheds- og Omsorgsudvalget 10 mio. kr. til delvis finansiering af merudgifterne i 2010.

Nærværende indstilling om afvikling af Københavns Kommunes egen voksenelevpulje samt indførelse af ansættelsessamtaler tilvejebringer 2,3 mio. kr. i 2010. Herudover mangler yderligere 3,7 mio. kr. til dækning af merudgifterne til Sosu-elevløn, som er skønnet til 16 mio. kr. i 2010. Disse midler skal finansieres inden for Sundheds- og Omsorgsudvalgets budgetramme.

Økonomiudvalget har ingen yderligere bemærkninger til, at nærværende sag søges gennemført i den foreliggende form, idet det forudsættes, at eventuelle merudgifter som følge af sagen afholdes inden for Sundheds- og Omsorgsudvalgets budgetramme.

Økonomiudvalgets beslutning i mødet den 4. maj 2010

Indstillingen blev anbefalet.

bilag

[1 - Beregning af øgede udgifter til SOSU-elevløn 2010 og frem](#)

